09.01.2023 г. / 18:40:42

Вяра

Същност на "боговете"

ЩЕ ПРЕДСТАВИМ ЦИТАТИ ОТ ПРАВОСЛАВНАТА ЛИТЕРАТУРА, **ИЗОБЛИЧАВАЩИ ЕЗИЧЕСТВОТО И НЕГОВИТЕ „БОГОВЕ“, С КОИТО ДНЕС ПРОКЛЕТАТА "ПРОСВЕЩЕНСКА", ВЪЗРОЖДЕНСКА (РЕНЕСАНСОВА), МАСОНСКА, РЕПУБЛИКАНСКА ЛИТЕРАТУРА ПРОДЪЛЖАВА ДА ПЪЛНИ ГЛАВИТЕ НА НЕЩАСТНИТЕ ДЕЦА В УЧИЛИЩЕ.** Като начало ще уточним, че вярата е свята и истинска, когато тя е вяра в светата Истина, когато тя е вярата пренесена на земята от появилата се в човешки образ Божествена Истина, в лицето на Господа наш Иисус Христос. **Всяка друга вяра, освен вярата в светата Истина, е суеверие. Плодът на суеверието е погибел. Такава вяра е осъдена от Бога: например вярата на идолопоклонниците в техните кумири, на мюсюлманите в лъжепророка Мохамед и корана, на еретиците в техните богохулни догмати и ересиарси, на рационалистите в падналия човешки разум. Такава ще бъде и вярата в антихриста на неговите последователи.**

Свети мъченик Трифон. Фрагмент от стенопис в българския Кремиковски манастир "Свети Георги Победоносец". XV в

„светецът, желаейки да просвети езичника със светлината на истината и да изобличи цялата мерзост на езичеството, казал на Акилин:

- **Нека бъдат подобни на твоя бог Зевс всички, които му се покланят и се надяват на него; а за него се разказва, че той бил първият пребеззаконен влъхва и пагубен чародей, баща на всяко нечестие и безбожие, след чиято смърт хората, желаещи да подражават на злите му дела, му направили златни и сребърни идоли, наричайки го бог; направили това, за да имат оправдание за самите себе си в своята нечистота и беззаконие и за да не ги укорява никой в срамните им дела, защото и техният бог бил такъв; по подобен начин и други мерзки и всезлобни хора били обявени за богове от своите подражатели; а вие, вярвайки на тези древни нечестиви предания и лъжливи басни, се покланяте на бездушни и неми идоли, забравяйки за живия Бог, Който е утвърдил небето, основал е земята над водите и е сътворил въздуха**; Бог, създал всяка твар и дал видим образ, е поставил за господар над всичко човека, създаден след това; но човекът, поради дяволска завист, прелъстен от лукавата змия, паднал в безчислени бедствия; тогава Бог-Слово, като се смилил над него, по Своя воля, Сам благоволил да се въплъти, и се явил в човешко подобие, умрял на кръста, бил погребан, в третия ден възкръснал, възнесъл се на небесата и седи отдясно на Бога-Отца, докато не Го познае всяко създание; тогава Той отново ще дойде със сила и слава велика, и ще въздаде на всеки според делата му. Той е Бог на боговете и Цар на царете, и Съдия на живи и мъртви; а почитаните от вас богове ще послужат за храна на вечния огън заедно с всички, които им се покланят...

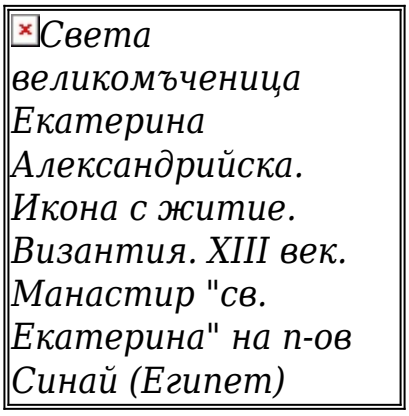
След това мъчителят, като заповядал да развържат светеца и го повикал при себе си, започнал с ласкателство да го утешава, казвайки:

- Трифоне, принеси жертва на великия Зевс и се поклони на царския образ и ще те пусна.

Но светият с усмивка му отговорил:

- Ако самия цар съм презрял и съм пренебрегнал нечестивите му заповеди, нима ще се поклоня на неговия бездушен образ? Това няма да бъде. За Зевс и за другите лъжливи богове питай своите мъдреци какви басни се съчиняват за прикриване на гнусните им дела, като прилагат имената им към други неща, наричайки небето - Зевс, въздуха - Хера, земята - Церера, морето - Посейдон, слънцето - Аполон, луната - Диана. Тези баснотворци са нарекли с имената на вашите богове и различни безнравствени обичаи и човешки страсти, като са измислили бога на гнева и войната - Марс, а блудната страст са нарекли Венера. И ето, вие, оставили Бога, Създателя на всичко, безумно сте изпълнили цялата вселена с идоли и сте предпочели творението пред Твореца: и не само сами, бидейки лишени от здрав разум и отклонили се от пътя на истината, стремглаво падате в душегубна пропаст, но и нас се стремите да увлечете в нея, за да ни направите участници във вашата погибел, но, вие, ласкатели, няма да имате никакъв успех! Защото никога няма да успеете да отклоните от истинния път и да склоните към вашите идоли нас, надяващите се на истинния и жив Бог...“

14.02 по еретическия, † 1 февруари по църковния календар - Свети мъченик Трифон (Трифоновден)

Света великомъченица Екатерина Александрийска. Икона с житие. Византия. XIII век. Манастир "св. Екатерина" на п-ов Синай (Египет)

„Когато застанала на вратите, всички устремили погледите си към нея: защото тя блестяла с необичайната си красота, която свидетелствала за вътрешната й душевна красота. Тя наредила да известят царя, че има да му каже нещо много важно. Царят й наредил да отиде при него. Заставайки пред царя, Екатерина отначало му се поклонила, отдавайки полагащата му се чест, а после казала:

- Царю, познай съблазънта, в която сте въвлечени от бесовете. Вие почитате като богове тленните и безчувствени идоли и им служите. Голям срам е да бъдеш дотолкова сляп и безумен, че да се поклониш на тези мерзости. **Повярвай поне на своя мъдрец Диодор (*Диодор Сицилиански - известен езически писател, историк и философ. Бел.ред.*), който казва, че вашите богове някога са били хора и са завършили живота си нечестиво, но заради някои дела, извършени от тях приживе, хората са им издигнали паметници и статуи. А следващите поколения, не знаейки замисъла на своите праотци, които поставили тези паметници само заради възпоменанието на хората, изобразени върху тях, но мислели, че самата вещ е благочестна и благоприлична, започнали да им се покланят като на богове. И знаменитият Плутарх Херонейски (бележит гръцки историк. Херонея - град в Средна Гърция, бел.ред.) се гнусял от тези богове и ги презирал.** Повярвай, царю, поне на тези свои учители и не ставай виновник за гибелта на толкова души, за което ще се подложиш на вечни мъчения. Познай Единия, Истинен Бог, вечносъществуващ, пребезначален и безсмъртен, Който в края на времената прие върху Себе Си човешка плът заради нашето спасение. Чрез Него царете царуват, страните се управляват и целият свят се крепи. Всичко е било създадено и запазва битието си единствено чрез Неговото слово. Този всесилен и преблаг Бог не изисква жертви, подобни на

вашите, и не се радва на заколването на невинни жертви, но иска само да спазваме Неговите заповеди твърдо и непоколебимо...

Света Екатерина отговорила:

- Но нали същият този ваш Омир казва на друго място за твоя велик бог Зевс, че той е бил лукав и лъжлив измамник, и че другите богове - Хера, Посейдон и Атина искали да го вържат, но той успял да се скрие от тях чрез бягство. Във вашите книги са описани и много други деяния, подобни на тези, които внушават презрение към вашите богове *(Хера (Юнона) била почитана от древните гърци и римляни като сестра и жена на главния им бог Зевс; била най-почитана между богините; била считана за богиня на земята и плодородието и покровителка на съпружеския живот. Посейдон бил считан за бог на моретата. Атина била считана за богиня на мъдростта, предимно военната. Горепосоченото място е взето от "Метаморфози" на римския поет Овидий. Най-общо, боговете на римляните и гърците, според техните вярвания, притежавали същите страсти и престъпни наклонности като хората.*)... "

07.12 по еретическия папски календар, † 24 ноември по православния календар - Св. великомъченица Екатерина

„Христовият мъченик отговорил:

- Ако искаш да ме изслушаш търпеливо, управителю, ще ти покажа, че и вашите книги свидетелстват за нашия Бог. Преди всичко ще ти кажа, че истинският Бог е един, неизменен по природа, безстрастен, предвечен и вечен. **Не са богове онези, които са много, които понасят страдания и изменения, явили са се в определено време, тъй че за някои от тях може да се каже, че вече са завършили жалкото си съществуване. Не ти ли е известен вашият**

Ермий, наречен Трисмегист, тоест трижди велик, а също и Сократ, които твърдят, че Бог е един и няма много богове? Първо послушай какво пише Ермий до лекаря Асклепиад: “Владиката и Създателят на всичко, Онзи, когото наричаме Бог, е създал този видим и осезаем свят. И тъй като създаденият от Него пръв и единствен свят Му се сторил прекрасен и преизпълнен с блага, Той му се любувал и го обикнал като Своя рожба.” Чуй, управителю, вашият Ермий признава съществуването само на Един Бог, а не на много богове! И ако боговете бяха много, нямаше да съществува една предвечна божествена природа, а много природи, появяващи се в определени периоди. **Защото за едни богове вие казвате, че са съществували по-рано, а за други - че са се явили по-късно; един при вас е бог на небето, а друг - на морето, и изобщо всички видими неща имат свои богове покровители. Не затова ли и вашият Сократ е бил осъден от гражданите на Атина да изпие отрова, защото е отричал многото богове**? Виж тези ваши безсмъртни богове и **преди всичко Зевс, бащата на боговете, отцеубиеца и мъжа на едноутробната си сестра - нима той не е живял в Крит? Не показват ли и до днес там неговата гробница? А вашият Посейдон не е ли бил началник на разбойниците, хищник и губител? И неговата гробница не се ли намира в Калабрия? Как тогава наричате боговете си безсмъртни, щом са умрели като обикновени хора, щом се показват гробниците им и римските и гръцките писатели добре познават всичките им зли дела? Такива са вашите богове, които не само християните, а и почитащите ги изобличават и хулят**! Ако ти казваш за нашия Бог, Спасителя Христос, че е бил роден от жена, а после разпнат, послушай за тайнствените откровения на вашите книги за Него. Та **нали вашата предсказателка Сибила* - същата, чиито книги римският цар Тарквиний**

купил на висока цена - така ясно е описала въплъщението на Христа във втората си книга: “Когато Девата роди Словото Божие и посред ясен ден от изток се появи звезда, предвестница на великото за смъртните хора чудо, тогава при тях ще дойде Синът на великия Бог, облечен в плът, подобна на човешката. Влъхвите ще му принесат дарове - злато, ливан и смирна, и това ще бъде приятно за Него”. И за кръста Христов тя говори: “О, блажено дърво, на което ще бъде разпнат Христос! Ти си достойно да бъдеш на небето, а не на земята”. После и за второто пришествие казва: “От небето ще дойде великият Цар, Владиката на всички векове, Който ще съди хората и целия свят. Вярващите и невярващите ще Го видят да седи на висок престол като истински Бог и да въздава на всички според заслугите”.

(**Сибили** *при древните римляни били наричани пророчиците. Предсказанията им били събрани в три книги, които се съхранявали в Капитолийския храм на Зевс (Юпитер), а после - в храма на Аполон на Палатинския хълм. Тези “Сибилини книги” се ползвали с голямо уважение в езическия свят. На техните предсказания обръщали внимание и християнските писатели, намирайки пророчества за настъпването на Царството Христово. Бел.ред.)*

Ако искаш да чуеш още и предсказанията на питийския Аполон, ливийския Амоний, Додона и Пергам, прочети внимателно книгите им и ще познаеш Христа, вишния Бог, Когото те са предсказали и Който е трябвало да дойде заради спасението и обновлението на човешкия род. Когато Язон, предводителят на аргонавтите, запитал делфийския Аполон за капището, което в Атина се смятало за най-древно: “Кажи ни, пророче, слънцевидни Аполоне, кому ще принадлежи този храм в последните времена?”, той

отговорил: “Можете да изпълнявате обредите си, с които отдавате почит на боговете, но **аз изповядвам Единия Бог, царуващ на небесата, Чието вечно Слово ще бъде заченато от чиста Дева. И като пусната от лък стрела, То ще премине по цялата вселена, завладявайки всички и принасяйки ги като дар на Отца. На Неговата Майка ще принадлежи този храм, а името е Мария**”. И още: когато Ватос попитал същия този Аполон за Бога, той отговорил: “**Само един ще ми причини мъка. Това е Мъж от небето, Който бидейки Бог, все пак ще страда, макар да не страда Божеството. По Божествената и по човешката си природа Той ще има от Отца безсмъртие, живот и сили, а от Майка си - смърт, кръст и гроб. От очите Му ще текат топли сълзи и пет хиляди души ще насити с пет хляба**. За Него всеки ще каже: Христос е моят Бог, разпнат, умрял, възкръснал от гроба и възлязъл на небето”.

21.07 по еретическия, †08 юли по православния календар - Свети великомъченик Прокопий

„- Да разгледаме и да разсъдим - отвърнал Хрисант - кого изобразяват направените идоли и достойни ли са за Божеско почитание тези, чиито идоли се поставят? Не може да бъде наречен Бог този, който не притежава цялата праведност и святост, и Божествена слава. А **каква праведност и святост и каква Божествена слава има вашият Кронос, който погълнал децата си, както за това, впрочем, писали неговите почитатели? Или какво достойно за похвала ще намериш и у самия Зевс, който колкото дни е живял, толкова беззакония, прелюбодейства и убийства е извършил: изгонил баща си, погубвал своите деца, прелюбодействал с чуждите жени, женил се за сестрите си, погубвал царства, изобретявал магии, бил виновник за смъртта на толкова хора и за такива беззакония и скверноти, за които и да се слуша е невъзможно -**

дотолкова безсрамни и нечисти са неговите дела. Нима ти вярваш, че такъв нечестив човек може да бъде бог? А че той е бил именно такъв, за това свидетелстват пак вашите писатели, които пишат, че нечестивите люде наричали богове царете, които се прославяли с храброст на война и които са умрели в своето си време. Кажи ми, каква е добродетелта на вашия бог Зевс, който до самата си смърт бил враг на всяка чистота и честност, защото и сам чрез похитяването на младия Ганимед осквернил въздуха, а също и земята осквернил, когато насилвал своите сестри. И какво божествено намираш във вашия Хермес, чиято глава прилича на някое крилато чудовище. Той с помощта на магии откривал скритото в земята злато, а чрез разни чародейства и с вълшебния си жезъл обезвреждал змийската отрова. Правел е това, прочее, с помощта на бесовете, на които той всеки ден принасял в жертва глиган или петел. Каква святост е имал и Херкулес, който се изморил, като убивал съседите си и сам - по Божие произволение - се хвърлил в огън и изгорял окаяният заедно с тоягата и кожата, която носел? Какво добро ще намериш и в Аполон, или в тайните жертвоприношения на Бакхус, в пиянствата и в разпуснатостта? Да споменем и богинята Хера, сестра и жена на Зевс, безумната Палада и безсрамната Венера, каращи се помежду си, ревнуващи една от друга, гневящи се една на друга, споредщи помежду си коя е по-красива и търсещи съда на един овчар. Кой ще приеме като достойни за Божеско поклонение всички тия, които нямат нито Божественост, нито святост и праведност? А за другите по-низши богове няма и защо да се говори, защото главните богове са като главата, от която продължават и останалите членове. И кой от тях трябва да бъде почитан като бог или като богиня, когато Кронос, Зевс и Венера, които се почитат от нечестивите

люде за най-големите богове, в действителност не са богове? И така, ако вашите богове са презрени и суетни, то още повече достойни за презрение са тези, които ги почитат като богове.

Дария, след като внимателно изслушала Хрисант, казала:

- Ако казаното от нашите поети е безумно, тогава да се обърнем към философите, които поучават да се отвръщаме от всякакво злонравие и да се придържаме към добродетелите. Те, като разказват в съчиненията си за образуването на света, обясняват по следния начин имената на боговете. Под Кронос те разбират времето, което всичко поглъща и превръща в нищо (унищожава), а под Зевс - зноя, под Хера - въздуха, под Афродита - огъня, под Посейдон - морето, под Церера (или Деметра) - земята, а под другите имена на богове - останалите стихии.

На това Хрисант отговорил:

- Обикновено се правят подобия на това, което не всякога може да съществува, но с времето изчезва; а земята всякога съществува, също и морето, огънят и въздухът и всички ги виждат. И **защо е узаконено да се почитат тези стихии като богове в идоли, които са подобни на хора и които са сътворени от човешки ръце - аз не знам и не разбирам? И защо почитате символите на стихиите в човекоподобни истукани, а не почитате самите стихии? Защо не се покланяте на земята, въздуха и морето? Ще се намери ли такъв княз или цар, който да заповядва на хората да презират него самия, а да се покланят на неговото подобие, направено от някого си**? А тъй **като няма такъв цар или княз - следва да се каже, че всъщност вие под тези образи изобразявате не стихии и не богове, а смъртни хора**.“

01.04 по еретическия, † 19 март по православния календар - Св. мъченици Хрисант и Дария, и другите с тях

Свети Теодот Анкирски. Икона от Русия, края на XIX в.

„... пред всички ще изоблича делата на вашите богове, за които е срамно и да се говори. **Този, когото вие наричате Дий и когото вие считате за бог, по-славен от всички други ваши богове, се отдавал на толкова гнусна плътска похот, че може да бъде смятан за начало и край на всяко зло. Вашият поет Орфей разказва, че Дий убил родния си баща Сатурн, взел за жена родната си майка Рея и родил от нея дъщеря Персефона. Но той не се спрял до тук. Прелюбодействал и със своята дъщеря, а освен това, се оженил за сестра си Юнона. По същия начин и Аполон осквернил сестра си Диана пред жертвеника на остров Делос. По подобен начин и Марс бил разпален от плътска страст към Венера, Вулкан - към Минерва, родни братя - към родни сестри. Нима не**

виждаш, управителю, колко мерзки са беззаконията на твоите богове? Нима вашият закон не наказва всички, вършещи такива престъпления? А вие се хвалите с делата на блудните си богове и не се срамувате да се покланяте на отцеубийци, кръвосмесители, прелюбодейци, осквернители на деца, влъхви (за всичко това са писали вашите поети, хвалейки мерзките дела на боговете ви). А делата и чудесата на нашия Господ Иисус Христос са чисти и нямат нито един порок. Всички свети пророци са предизвестили тайнството на въплъщението на нашия Господ Иисус Христос, като казвали, че в последните времена Бог ще слезе при хората от небето, ще живее с тях като човек, ще направи знамения и неописуеми чудеса, изцелявайки много и различни болести и подарявайки на хората Небесното Царство. Същите свети пророци са предсказали с голяма точност не само въплъщението на Господа, но и Неговата доброволна жертва за нас, Неговите смърт и погребение. Свидетели за това са халдеите и персийските мъдреци, които по звездата намерили мястото на раждането Му и отишли при Него с дарове, за да Му се поклонят като на Бог. А свидетели на възкресението Му станали римските войници, пазещи гроба Му. Те видели как Господ възкръснал от гроба и съобщили за това на първосвещениците. Но кой може да преразкаже всички чудни и славни дела, които нашият Господ Иисус Христос извършил през време на земния си живот? Първо, Той превърнал вода във вино; после с пет хляба и две риби нахранил до насита пет хиляди души в пустинята; изцелявал болните; ходел по морето като по суша; природата на огъня се бояла от Неговата власт; дал зрение на слепороден; превръщал куците в бързоходци; по Негова заповед възкръсвали мъртви; Той възкресил и върнал към живот четиридневния Лазар. Всички тези преславни и предивни чудеса показват очевидно за всички, че Иисус Христос е бил истинният Бог, а не обикновен човек.“

20.06 по еретическия, †07 юни по православния календар - Св. свещеномъченик Теодот Анкирски

„Аврелиан казал на мъченика:

- Ти, който си достоен за жестока смърт, мислиш, че те са идоли; нима не разбираш намиращите се в тях сили?

Свети Павел отговорил:

- **Зевс, когото ти наричаш бог, е бил вълшебник, изпълнен със страст и най-невъздържан блудник. Той, като видел красиви жени и девици, ги прелъстявал чрез вълшебство по различни начини: понякога се превръщал в бик, понякога в птица - в орел или лебед, понякога в злато, и така прелъстил и осквернил много лица, той бива почитан от тях като бог.** Но няма да изброявам подред всичките му блудни, безсрамни и беззаконни дела, защото виждам, че ти се гневиш, слушайки думите ми - аз ни най-малко не се боя от твоя гняв, но за да не съблазня слушащите, ще премълча за другото. **А другият ваш бог - Аполон: той не е ли роден от прелюбодеяние от една жена, на име Латона, която го е родила между две дървета? Този Аполон е извършил много срамни деяния, подражавайки на своя баща Зевс. По подобен начин е вършил срамни деяния и знаменитият ваш бог Дионис, нима той не е роден от прелюбодеяние от Семела, дъщерята на Кадъм**?..“

17.03 по еретическия, †04 март по православния календар - Св. мъченици Павел и сестра му Юлиана

„Светецът казал:

- Какви богове имате вие?

Аврелиан отвърнал:

- Към числото на нашите богове принадлежи и великият Аполон, и могъщият Зевс, и майката на боговете - Диана, понеже те без измама предсказват на хората бъдещето.

Свети Патрокъл казал:

- Колкото до Аполон, когото ти наричаш бог, **ние сме слушали от отците си, че е бил пастир на Тесалийския цар Адмет**. А що се отнася до **Зевс, на когото се покланяш като бог, известно ни е, че е бил човек мерзък, нечестив и блудодеен, прелюбодеец, грабител и сеяч на всяко зло. Известно е, че е сеел вражда и безчинства сред хората, извършвал е убийства и грабежи, пък и умрял от най-позорна смърт, така че и земята не приела трупа му.** А за Диана, която наричате майка на вашите богове, кой не знае, че тя е зараза, която опустошава по пладне. О, окаяно безумие на хора, заслепени от неверие, покланящи се на суетното и на празното.“

30.08 по еретическия, †17 август по църковния календар - Св. мъченик Патрокъл

„Когато Петър бил заведен на разпит при управителя Опитимин, управителят го попитал:

- Ти християнин ли си?

- Да, християнин съм - отговорил Петър.

Управителят казал:

- Ти сам виждаш с очите си заповедите на нашите непобедими императори. Принеси жертва на нашата велика богиня Венера.

Момъкът отговорил:

- Учудвам се, управителю, **как смееш да ме убеждаваш**

да се поклоня на една скверна и блудна жена, позволяваща си да върши такива мерзки дела, че за тях е срамно дори да се говори. Нима сега не преследвате и не наказвате със закон тези, които си позволяват да вършат такива дела, каквито вие приписвате на вашата богиня Венера? Но ако вие считате една блудница за ваша богиня, как аз бих могъл да се поклоня и да принеса жертва на мерзка блудница? Не, аз съм длъжен да се покланям на живия и истинен Бог, Царя на всички векове, моя Господ, Христос. Единствено на Него подобава да се отдава жертва на молитва, хвала и умиление...

Управителят извел от затвора Дионисий, Андрей и Павел и им казал:

- Трябва да принесете жертва на великата богиня Диана.

Но светиите отговорили:

- Ние **не познаваме нито Диана, нито някакъв друг бяс от тези, които почитата вие**. Ние познаваме и почитаме само нашия Бог, Господ Иисус Христос...“

31.05 по еретическия, † 18 май по църковния календар - Св. мъченици Петър, Дионисий, Андрей, Павел, Христина, Ираклий, Павлин и Венедим

„... Езическия храм... е бил, освен това, съсредоточие на всичко най-безнравствено, що може да се представи. Култът на Афродита, особено разпространен поради безнравствеността си,.. ни дава ясна представа, що е бил езическият храм,.. Куртизанинът Луциан споменава, ЧЕ **БИЛА ПРОИЗНАСЯНА ВЪВ ФОРМА НА РЕЧ** В ХРАМОВЕТЕ, ПРЕЗ ВРЕМЕ НА ГОЛЯМ ПРАЗНИК, ЕДНА **ПОЗОРНА ПОХВАЛА ЗА ПЕДЕРАСТИЯТА**. **НЕВИННАТА МЛАДЕЖ СЛУШАЛА В ХРАМОВЕТЕ, КАТО РЕЛИГИОЗНО ПОУЧЕНИЕ, ВСИЧКО,**

КОЕТО Е МОЖЕЛО ДА БЪДЕ НАЙ-ГАДНО И СРАМНО ПО ПОЛОВАТА НАСЛАДА. А ПОНЕЖЕ ПОЛОВАТА НАСЛАДА СЪСТАВЯЛА ЧАСТ ОТ КУЛТА, НИКОЙ НЕ СЕ СТЕСНЯВАЛ ДА СЕ ПОЛЗВА НА МЯСТО ЗА УДОВЛЕТВОРЕНИЕ НА ТАЯ НАСЛАДА. ХРАМОВЕТЕ СЛУЖИЛИ НАЙ-ГЛАВНО КАТО СРЕДИЩЕ ЗА ЛЮБОВНИ ИНТРИГИ И, КАКТО КАЗВА МАНУЦИЙ ФЕЛИКС, РАЗВРАТА В ЕЗИЧЕСКИТЕ ХРАМОВЕ СЕ РАЗВИВАЛА ПО-СВОБОДНО, ОТКОЛКОТО В ПУБЛИЧНИТЕ ДОМОВЕ.“

„Правила на Светата Православна Църква с тълкованията им. Тълкование на апостолско правило 71 епископ Никодим“

"- Отвека ли съществува Дий? - попитал свети Понтий.

- **Не** - казали царете, - преди Дий е бил Кронос, баща му; той царувал в Италия и при неговото управление народите на Италия се наслаждавали на благоденствие.

- А **в това време, когато Кронос царувал в Крит, и докато той, бидейки изгонен от своя син Дий, дошъл в Италия, нима страната не е имала народи и управители**? - отново попитал свети Понтий. - Не - продължил той, - не се прелъстявайте от лъжливите басни на вашите стихотворци. Един е Бог над всички на небето - Бог Отец, Който заедно със Своя Син и Светия Дух управлява всичко, което е създал, и със силата Си поддържа всичко съществуващо; Той е създал небето и земята, морето и всичко, намиращо се в тях; след всичко Той е сътворил по Свой образ и подобие безсмъртния човек и подчинил под властта му всичко, което е на земята, в морето и във въздуха. Виждайки тази велика чест, с която Бог облякъл човека, падналият от небето дявол се изпълнил със завист и внушил на човека коварната мисъл да наруши Божията заповед, та чрез това да се окаже неблагодарен и непослушен пред своя Творец и Благодетел. Човекът последвал коварния съвет на прелъстителя и с това се лишил

от безсмъртие, като чрез непослушанието си причинил смърт не само на себе си, но и на целия човешки род. Но дяволът не се задоволил с това прелъстяване на човека и измислил идолите, които вие наричате богове, за да отдалечи още повече човешкият род от своя Създател. Но милосърдният Господ, като не желаел окончателната гибел на създадения по Негов образ човек, благоволил да изпрати от небесния престол на земята Своето Единородно Слово: Словото Божие по действие на Светия Дух се вселило в утробата на Пречиста Дева, непостижимо приело от Нея плът и се родило от Нея неизказано, и Словото станало човек, за да обнови падналия човек и да унищожи властта на дявола...

Свети Понтий дълго просвещавал царете: той подробно им разказал всичко за Христа, за тайните на вярата и за бъдещия живот, и словото му, проникнато от благодатта на Светия Дух, отворило ума на царете. Като разбрали цялата истинност на думите му, те се умилили в сърцето си и повярвали в нашия Господ Иисус Христос..."***18.08 по еретическия, † 05 август по православния календар - Св. мъченик Понтий, римлянин***

Свв. десет критски мъченици. Икона от Гърция. 1-ва половина на XVII в. Манастир „Света Екатерина" в планината Синай, Египет

„Игемонът продължил:

- Това не е всичко. Вие ще узнаете силата на великите богове, които безсрамно хулите, като не се срамувате от многото присъстващи премъдри хора, които почитат първия от боговете Дий, а също и Хера, Рея и другите. Сега ще бъдете

подложени на такива мъки, че не само ще изчезне мъжеството ви, но и другите, непокорни като вас, ако само се намерят такива, ще се уплашат.

На това твърдите по душа мъже отвърнали:

- **Не ни говори, игемоне, за Дий и майка му Рея! Това за нас не е новост - знаем, чували сме от бащите си за произхода, живота и нравите му. Той е бил толкова невъздържан и нечестив, че е прелюбодействал не само с жени, но и с мъже. С чародейство и магьосническа хитрост изменял истинския си вид и приемал друг, за по-голямо и по-голямо прелюбодеяние, и постоянно се оскверняващ със срамни дела. Някои, обхванати от същата страст, подражавали на мерзостта му, понеже по-лесно е да се подражава на злото. Провъзгласили го за бог, построили му храмове, започнали да му принасят жертви, та и нему да се струва приятно това, което се искало на тях самите, за да се счита блудът и невъздържанието не само ненавистни, но, уви, да се признават за богоугодни**…“

05.01 по еретическия, † 23 декември по църковния календар - Светите десет критски мъченици

„Свети Василиск се приближил към идола и попитал стоящите на около:

- Как се нарича този ваш бог?

Казали му:

- Аполон.

- **Правилно казахте, че се нарича Аполон - потвърдил светецът. - Аполон значи губител *(1)* и наистина той влече към гибел вярващите в него и покланящите му се**

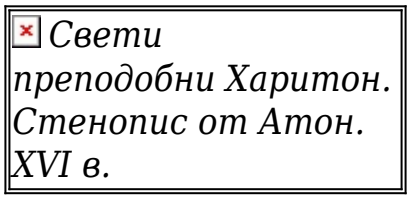
като на бог, тъй като той не е бог.“

(1) - Аполон в превод от гръцки означва "губител". Гърците са го изобразявали с лък, стрели и колчан, като победител на силите вредящи на съблазните на света, т.е. той се противил на нравствения порядък.

04.06 по еретическия, †22 май по православния календар - Св. мъченик Василиск

„**Народите, които са вярвали в много богове, всъщност са вярвали в злите духове, които са живеели в идолите. Затова в Стария Завет се казва, че идолите са бесове** (Втор. 32:17; Пс. 105:36; сравни 1Кор..10:2). Многобожниците, прелъстени от множество зли духове, не са могли да повярват в единия Свети Дух. В Него вярват само истинските еднобожници, т.е. ония, които познават единия, истински, троеличен Бог.“

Празника на Свети Дух - понеделник след Петдесетница

Свети преподобни Харитон. Стенопис от Атон. XVI в.

„- Защо не се покланяш на великите богове, пред които императорът и всички народи прекланят главите си?

Свети Харитон отговорил:

- **Всички богове на езичниците са демони, които някога са поискали да се сравнят с Вишния Бог и заради гордостта си са били низвергнати от небето в дълбината на преизподнята; а сега те се стремят към това, да бъдат почитани от безумни и прелъстени хора като богове**. Впрочем и те, и тези, които им се кланят, скоро ще загинат и

като дим бързо ще изчезнат; затова не им се покланям; а вярвам в истинския Бог, на Него служа и се покланям, защото Той е Създателят на всичко, Спасителят на света, Който пребъдва във вековете.“

11.10 по еретическия, † 28 септември по православния календар – Св. преподобни Харитон изповедник

- За какво плетеш интриги? - казал Валериан. - Принеси жертва на боговете и остави своите магии, на които се надяваш.

- **Защо позволявате на дявола да ви учи да принуждавате християните да се покланят на бесовете? - попитал свети Лаврентий. - Размислете сами - справедливо ли е да се отдава поклонение на направения от човек идол и на живеещите в него бесове, като забравяме небесния Бог**, Създателя на всичко видимо и невидимо?..“

23.08 по еретическия, † 10 август по православния календар - Св. мъченик и архидякон Лаврентий, Ипполит и Сикст Папа Римски

„Като чул, че християнския епископ Емилиан обръща мнозина от служение на идолите към Христа и опразва езическите храмове, Максимиан бързо дошъл в Требия, заповядал да хванат Божия светител и да го доведат при него на съд. Казал му:

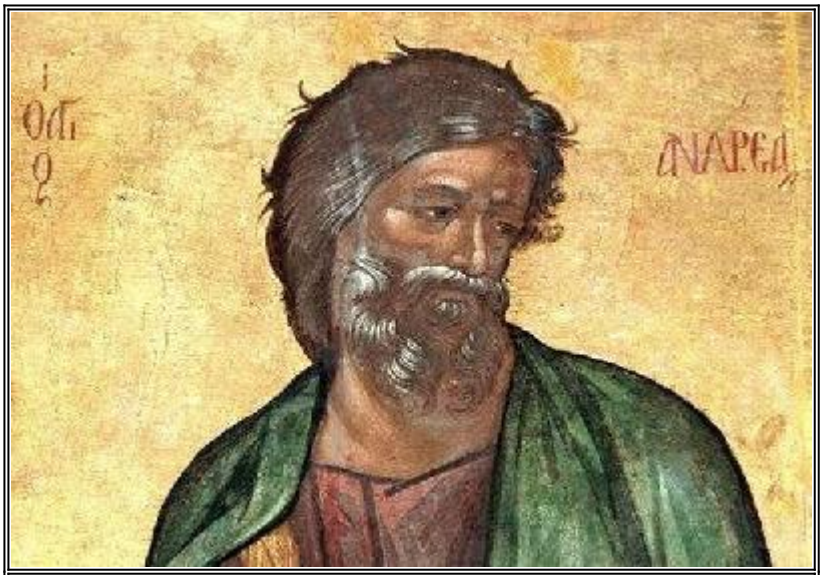
- Емилиан, какво чувам за тебе? Защо в безумието си доброволно искаш да се предадеш на смърт? Ако не се поклониш на нашите богове, ще те подхвърля на жестоки мъчения и ще заповядам да те предадат на ужасна смърт.

- **Няма да се поклоня на бесовете - с твърдост отговорил светият епископ, - защото всичките езически**

богове са бесове, както се говори и в светите книги, и който им се покланя, ще наследи вечните мъки в ада.

От тези думи управителят изпаднал в ярост и заповядал да бият без пощада светеца,..“

31.08 по еретическия, † 18 август по православния календар - Св. свещеномъченик Емилиан и останалите с него

Свети Апостол Андрей Първозвани. Кипърска икона от XVI в

„Егеат му каза:

- Ти ли си този Андрей, който разрушава храмовете на боговете и скланя хората към тази неотдавна появила се магьосническа вяра, която римските царе заповядаха да се изтреби?

Свети апостол Андрей отговори:

- Римските царе не разбраха, че Синът Божий, като слезе на земята заради спасението на човешкия род, ясно показа, че **тези идоли не само че не са богове, но и са нечисти бесове, враждебни на човешкия род, които учат хората да прогневяват Бога и да Го отвръщат от себе си, за да**

не ги чува Той. А когато Бог, като се разгневи, се отвърне от човеците, тогава бесовете ще ги пленят и ще ги поробят и ще ги съблазняват дотогава, докато душите им не излязат от телата им разголени, нямащи със себе си нищо друго освен греховете си.“

13.12 по еретическия, † 30 ноември по православния календар - Св. всехвален апостол Андрей Първозвани (Андреевден).

„Моят Господ и Бог, Иисус Христос, станал човек заради нас и заради нашето спасение, доброволно приел разпъване на кръст, смърт и погребение, после възкръснал в третия ден, низвергнал и съкрушил силата на врага, възнесъл се на небесата, откъдето бил слязъл, за да ни вдигне от падението и отново да ни въведе в рая, от който сме били изгонени, и ни дарувал повече блага, отколкото сме имали по-рано. **Нито един от почитаните от вас богове не е сторил подобно нещо; като били зли и беззаконни човеци и извършили много пагубни дела, те оставили на безумните люде само някаква нищожна представа за божеството си. А когато после покривалото на лъжата паднало от тях, станало явно какви са били и колко позорно са завършили съществуването си**…“

02.01 по еретическия, † 20 декември по църковния календар - Св. свещеномъченик Игнатий Богоносец

Свети преподобни Антоний Велики. Икона в манастира ''Света Екатерина'' на Синай

„дошли при него хора, изучили всякаква житейска мъдрост и превъзхождащи всички свои съвременници със своите знания. С изкусни въпроси те започнали да се допитват за основанията на нашата вяра в Христа - с явната цел да се подиграят над кръста Христов. Старецът малко замълчал, поскърбил заради тяхното заблуждение и им отговорил чрез преводач, който добре владеел гръцки език:

- **Кое е по-добро и прилично - да почитаме кръста Христов или да се превъзнасят прелюбодеянията, детеубийствата и кръвосмешенията на вашите богове? Да прославяме разкриващото се на кръста Христов презрение към смъртта и величайша добродетел или да се хвалят непотребствата, на които учи вашата порочна вяра? Какво по-добро от това, да се говори и вярва, че Словото Божие приело на Себе Си човешка плът, та чрез съединяването с нашата смъртна природа да ни възведе на небето и да ни приобщи към небесното и Божественото**? Как се осмелявате да се смеете над християнската вяра, че Христос, Синът Божий, без какъвто и да е ущърб към Своята природа, станал това, което не бил, и бива това, което е станал, щом самите вие сваляте душата от небето, заселвате я не само в човешки тела, но и в змии и в животни и я местите тук и там, твърдейки, че тя се преселва понякога в човек, понякога в животно, понякога в птица или в някое друго живо същество? Християнската вяра изповядва Божието всемогъщество и милосърдие, затова счита възможно за самия Бог въплъщението, при което обаче чест не изключва чест. А вие празнословите, че душата, изтичайки от най-чистия източник на божеството, после пада низко и се осмелявате да твърдите, че умалявайки се, тя търпи изменения и превращения. Впрочем нека да кажем за кръста на нашия Бог Христос. **Не е ли по-достойно да претърпим кръст, или да умрем по някакъв друг начин, вместо да се**

доверяваме на нелепите ви измислици и да се покланяме на египетската богиня Изида, оплакваща Озирис, своя брат и заедно с това мъж? Засрамете се от вашата вяра в злия Тифон, брата на вашия бог Озирис. Засрамете се заради бягството на Сатурн, заради противоестественото поглъщане на собствените му деца. Засрамете се от кръвожадния и развратен Зевс, от неговата похотливост, за която разказват древните ваши предания. Ето в какво вярвате, ето какви са вашите богове, какво украсява вашите храмове! Смеете се над кръста и страданията Господни. Но защо премълчавате за Неговото Възкресение? Защо не забелязвате чудесата Му: как връща зрението на слепи, слуха на глухи, изцерява хроми, очиства прокажени, ходи по морето, изгонва бесове, възкресява мъртви и още много други действия, от които ясно се вижда Неговата Божествена сила и слава? Ако бихте оставили предубежденията, с които сте преизпълнени, на часа бихте се убедили, че Иисус Христос е истински Бог, приел човешко естество заради нашето спасение.

С тези и други доводи преподобният така посрамил изпитващите го философи, че те не могли да изрекат нито дума в отговор.“

30.01 по еретическия, †17 януари по православния календар - ПРАВОСЛАВЕН ПРАЗНИК - Свети Антоний Велики

„Военачалникът, като се досетил, че Теодор е християнин, запитал го:

- Няма ли да принесеш жертва на нашите богове?

- Аз никога не съм принасял и **няма да принеса жертва на**

нечистите бесове! - отвърнал светецът.

Тогава военачалникът заповядал да го бият жестоко, след което пак го повикал на разпит и запитал:

- Размисли ли сега, ще ми бъдеш ли послушен и ще се поклониш ли на боговете?

- Ако би познал - отвърнал светецът - Бога, Който те е сътворил, и ти би поискал да Му се поклониш.“

04.05 по еретическия, †21 април по православния календар - Св. мъченик Теодор в Пергия Памфилийска

„Епархът възкликнал:

- Бяс ли имаш, Транквилине?

- Досега имах бяс в тялото и душата си - отвърнал той, - но щом повярвах в Христа, веднага получих телесно и душевно здраве.

- Какво виждам? - казал епархът. - Не съм отложил наказанието на синовете ти, за да ги отвърнеш от заблуждението им, а за да могат те да те склонят към него!

Транквилин отговорил:

- Моля твоя светлост да разсъди какво следва да се нарича заблуждение.

Епархът казал:

- Ти сам ми кажи какво е заблуждение.

- Първото заблуждение - отвърнал Транквилин - е в това, да се оставя пътят на живота и да се върви по пътя на смъртта.

- Кой е пътят на смъртта? - попитал властникът.

- Не мислиш ли - продължил Транквилин, - че път на смъртта е да смятаме за божества смъртни хора и да се покланяме на изображенията им от дърво и камък?

Епархът възразил:

- Нима не са богове онези, на които се покланяме?

- Наистина - казал мъченикът - не подобава да наричаме богове тези, за които дори във вашите книги е написано, че са родени от грях, имали са неправедни, зли и беззаконни родители, сами са живели неправедно, беззаконно и лъжливо и са умрели в грехове. Не е ли имало Бог на небесата дори преди времето, когато над критяните е царувал Кронос, който изяждал децата си? Или Крит е имал цар, а небесата не са имали Бог? Много се заблуждават онези, които си мислят, че Дий, синът на Кронос, който е бил човек, подвластен на злобата и плътската похот, владее гръмотевиците и хвърля мълнии. Кого ли само не е преследвал, щом не е пощадил и баща си, и с какви грехове не се е осквернявал, щом е взел за жена родната си сестра? По тържищата, на улиците, в къщите и навсякъде в книгите се разказва за това, че тя е сестра и жена на Дий. Не смяташ ли, че се заблуждаваш, когато почиташ богове, изпълнени с такива злодеяния, за които римските закони осъждат човека на смъртно наказание? А ти почиташ такива и като оставяш Всесилния, царуващ на небесата Бог, казваш на камъка: “ти си мой бог!”, и на дървото: “помогни ми!”

Епархът казал:

- Откакто хората започнаха да хулят боговете и да не им се покланят, римското царство претърпява много беди.

- Това не е вярно - възразил Транквилин. - Прочети десетте книги на Ливий и ще научиш, че за един ден са загинали повече от четиридесет и две хиляди души от римската войска, принасяща жертва на бесовете. Нима за тебе е тайна, че франките превзеха Капитолия и се надсмяха над римската сила? Преди, когато хората още не познавали истинския Бог, град Рим претърпявал много беди, плен и различни убийства. Сега, когато вярващите почитат невидимия истински Бог, римското царство е безметежно и непосрамено, защото Бог го е оградил с мир заради избраниците Си. Впрочем вие не признавате милосърдния Бог и всички благодеяния, подавани от Създателя, приписвате на Неговото създание!

И така започнал разговор за Иисус Христос и Транквилин разказал защо Синът Божий е дошъл на земята, без да оставя небесата, и се облякъл в плът, за да спаси човешката душа от гибел. Всичко онова, което сам научил от светите Севастиан и Поликарп и още повече - от Господнята благодат, вразумяваща вярващия, той предал на епарха. Самият Господ му помагал да говори и му давал мъдрост, на която противникът му не могъл да възразява. Той разказал и за това, как дълго време го болели ръцете и нозете и как внезапно се изцелили с Христовата благодат, когато с цялото си сърце повярвал в Него. Епархът отдавна страдал от болки в нозете и заповядал на слугите си да отведат Транквилин под предлог, че ще го разпита на следващия ден. А през нощта тайно пратил за него и като му предложил дарове, го молел да му посочи средството, с което се е изцелил...

Светият юноша Тивуртий бил предаден на езичниците от един лъжехристиянин, вълк в овча кожа, на име Торкват. На съда той веднага разкрил, че само привидно е християнин, а в душата си е изпълнен с нечестие, и свидетелствал, че **Тивуртий нарича римските богове бесове**. А светият се проявил на съда като истински и мъжествен изповедник на

Христовото име. Съдията му казал:

- Не посрамвай славния си род. Ти, синът на толкова славен баща, си избрал тежкия и жалък живот на християнин, който води до безчестие и мъки, смърт и безславие.

Светият отговорил:

- Премъдри мъжо и римски съдия! Казваш, че безчестя рода си с това, че не искам да почитам и признавам като богове сладострастната Венера, кръвосмесителя Дий, лъжливия Ермес, изяждащия децата си Кронос. Аз увеличавам честта на рода си с това, че почитам Единия истински царуващ на небесата Бог, на Него се покланям и Негов раб се наричам. Ти ме заплашваш с мъчения? Нима ние, християните, се страхуваме да пострадаме заради нашия Бог? С меч ли ме плашиш? Но ако се освободим от плътската тъмница, ще получим небесната свобода. С огън ли? Угасили сме в тялото си по-големия пламък на похотта, а от този огън няма да се уплашим. С изгнание ли? Но нашият Бог е навсякъде и където ние сме с Бога, там е мястото ни.

Тогава Фавиан заповядал да донесат горещи въглени, за да поставят светеца бос върху тях, и казал:

- Или възложи тези въглени като тамян пред боговете, или стъпи върху тях с боси нозе.

Като се осенил с кръстно знамение, свети Тивуртий застанал бос върху въглените и ходел по тях, като по меки благоуханни цветя.

- Остави неверието си - казал той на съдията - и се убеди, че е истинен моят Бог, Който повелява на стихиите и на цялото мироздание. Ако можеш, в името на твоя Дий сложи ръката си в кипяща вода и виж дали ще остане невредима. А аз в името на моя Господ Иисус Христос ходя по огъня като по росни

цветя: виждаш ли как всяко създание се покорява на нашия Създател.“

31.12 по еретическия, †18 декември по църковния календар - Св. мъченик Севастиан и дружината му

„**в началото не е имало нито един от вашите богове; те са се появили впоследствие и никакво добро не са извършили, никаква полза нямаме от тях; самите те, гнусни и негодни, са станали виновници за лошия и страстен живот и на другите. А щом трябва да спазваме древните лоши правила, следва да подражаваме на Каин братоубиеца. Вие защо не последвате онези, които искали да възлезат на небето и не се посрамили от кръвосмешението със сестрите си, заради което били изтребени с потоп**? Ако ще подражавате на техните беззакония, защото са древни, то вече не от вода, а от вечен огън и незаспиващ червей ще бъдете наказани, не се ли покаете.“

24.04 по еретическия, † 11 април по църковния календар - Св. свещеномъченик Антипа, епископ Пергамски

„често им се случвало да ги споходят различни Божии съдби, защото понякога имало плодородие, а друг път глад, понякога имало здраве, а друг път тежки болести и внезапна смърт, но не можели да разберат, че **всичко това става по Божий промисъл,** ходели като в някаква тъмнина. **Имало някои от тях, които смътно усещали, че има Бог и Той управлява целия свят, каквито били Аристотел и Сократ, най-мъдрите философи за времето си, по-уважавани дори от делфийския Бог Аполон, но усещането им било**

мимолетно и слабо. Защото и те се покланяли на камъни и дървета, правели богове по човешко подобие и ги почитали, като Бог. Сократ имал чист и прав живот, подобен на християнски, но при все това учел хората да се покланят на идолите. Така и други елински философи почитали идолските богове. **Мислели се за мъдри, а били глупави**, защото изменили Божията слава „в образ, подобен на тленни хора (тленен човек), на птици, на четириноги и на влечуги“ (ср. Рим. 1,21-23)...

Но защо ли езичниците се скитали в такава тъмнина? Някой може да каже: „Защото не са имали пророци да ги научат да познават истинския Бог“. Но **знайте, че и онези, които имали пророци, също ходели в голяма тъмнина. Погледнете неблагодарния еврейски народ. Евреите имали Закон и пророци и получавали от Бога много блага, но пак не могли да отхвърлят от очите си езическата тъмнина, а излели златен телец в пустинята, поклонили му се като на Бог и казали, че той ги е извел от Египет (вж. Изх. 32:2-4). „Смесиха се - казва пророк Давид - с езичниците и се научиха на техните дела да служат на боговете, да колят синовете и дъщерите си в жертва на бесовете и да проливат невинна кръв“ (ср. Пс. 105:35-38). Евреите постоянно имали Закона пред очите си и винаги слушали пророческите поучения, но пак били в голяма тъмнина.** Ето че не липсата на пророци била причина за тъмнината на елините, а причината (за тази тъмнина) е, че на земята още не бе дошъл Христос, „Който е светлина на всеки човек, който се ражда на света“ (Иоан. 1:9).“

ЗА СЛИЗАНЕТО НА СВЕТИЯ ДУХ - „Софроние“ на епископ Софроний Врачански

„**С тези имена, с които наричате своите идоли, в древността са се назовавали най-скверните и беззаконни хора, занимавали се с бесовско магьосничество и предавали се на злодеяния от всякакъв род, достойни за всяко наказание. Държавните закони осъждат такива и ги предават на смъртно наказание и в днешно време. Окаяните души на вашите богове и в днешно време непрестанно се мъчат във вечния, никога неугасващ огън на ада. В същия огън безкрайно ще се мъчат и тези, които сега служат на идолите на тези богове. А нашият, во веки живеещ Бог, насочва всичко към добра цел, управлява всички видими и невидими творения, владее над небесното и земното**. Той наистина ще прослави в Своето небесно Царство вярващите в Него и вярно служещите Му. Впрочем, и на земята Той прави имената им славни, обогатявайки ги с чудесна благодат, с чиято сила те вършат знамения и чудеса. Защото Той казва: “повярвалите ще ги придружават тия личби: с името Ми ще изгонват бесове, ще говорят на нови езици; ще хващат змии, и, ако изпият нещо смъртоносно, няма да им повреди; на болни ще възложат ръце, и те ще бъдат здрави”…

14.07 по еретическия, †01 юли по православния календар - Св. мъченик Потит

„Когато влезли в храма и вече била приготвена жертвата, настанала голяма тишина и всички били несъмнено уверени, че свети Георги ще принесе жертва на боговете. Но той се приближил към Аполоновия идол и попитал бездушния, с простряна към него ръка:

- Желаеш ли да приемеш от мене жертва, като бог?

Когато казал това, свети Георги направил кръстно знамение,

а нечестивият дух, който живеел в идола, започнал силно да вика с човешки глас, като казвал:

- **Аз не съм Бог, не са и ония, които са подобни на мене. Истинският Бог е само Един, Когото ти проповядваш, а ние отначало бяхме Негови служители, но нашата гордост ни свали от небесата и като не искаме да се покорим, правим всичко възможно, само и само да прелъстяваме човеците към нашата погибел**.

Свети Георги отговорил на беса:

- Като дойдох тук и понеже знаете, че съм служител на Истинния Бог, как смеете още да стоите на това място?

Щом Христовият мъченик изговорил тези думи, изведнъж се чул голям шум и плачевен глас, който излязъл от идолите, а самите идоли паднали на земята и се разбили.“

06.05 по еретическия, †23 април по православния календар - Св. великомъченик Георги Победоносец (Гергьовден)

„- Лъжливи са всичките ти многословия - казал Фист. - И защо не се съгласяваш да ми се подчиниш и да принесеш жертва на нашите богове, та да се насладиш на всички блага, които съществуват в света?

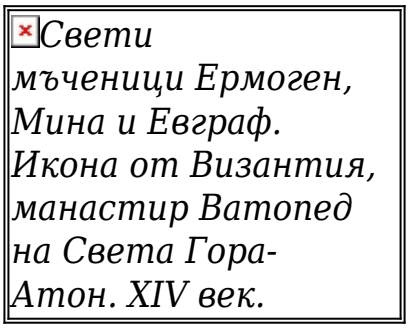
- Не ще се поклоня на тези бездушни богове! - отвърнала светата девица. - **Защото те са бесове**, както е и написано това в закона на моя Господ: “Защото всички богове на народите са идоли, а Господ небесата сътвори”.

- Как се осмеляваш ти - изревал Фист - да наричаш нашите богове бесове!

- Аз затова и ги наричам така - отвърнала света Антонина, -

защото в тях няма никаква сила. Ти не можеш да получиш от тях никаква помощ. **Наистина, те не са богове, а бесове**!“

23.06 по еретическия, † 10 юни по православния календар - Св. мъченици Александър и Антонина

Свети мъченици Ермоген, Мина и Евграф. Икона от Византия, манастир Ватопед на Света Гора-Атон. XIV век.

„И така, с добри намерения и с чисто сърце трябва да изпитаме кой е наистина Бог. Когато аз, както и самият ти, бях в Атина, спазвах законите на бащите; оставил родителите си от младини, аз с голямо желание и усърдие залягах над книгите, и **с немалък труд преминах цялото елинско учение, основано на лъжливи басни**. Като узнах, че и християните имат някои книги, пожелах да прочета и тях. И когато ги четях, почувствах такава душевна полза, скрита в тях, която е невъзможно да изразя; като сравних християнските писания с елинското учение, открих голяма разлика и дори пълна противоположност между тях: в първите видях сила и истина, а във вторите - заблуждение и лъжа. Защото това, което се съдържа в християнските писания, показва Христовата сила, подобаваща на Бога; а **елинските съчинения представят Бога като притежаващ човешки немощи, страсти и похоти, изпълнен с лъжа, възмущение, невъздържание, и безсрамие; те описват боговете, водещи междуособни войни, победени и ранени дори от смъртни хора; тези съчинения са изпълнени и с всякакво друго зло, лъжа и басни**. Изобщо четенето на християнските писания води до спасение чрез

познание на истината, а елинските съчинения водят към несъмнена погибел, падане в нечестие, в скверни страсти и заблуждения.“

23.12 по еретическия, †10 декември по църковния календар - Св. мъченици Мина, Ермоген и Евграф

„хегемонът започнал да хвали своите богове Зевс, Аполон, Асклепий и другите. На това свети Леонтий казал:

- Нима Зевс е велик бог?

- Той владее небето - отговори хегемонът, - той е баща на всички богове.

Леонтий възразил:

- **На Бога подобава да бъде праведен, чист и безгрешен, а ти какво ще кажеш за своя бог Зевс**?

- Аз го наричам праведен, чист и безгрешен - казал хегемонът.

На това свети Леонтий отвърнал:

- **Ти казваш, че е праведен, но нима той не е свалил от престола своя баща Кронос? Казваш, че е чист и безгрешен, но нима не той е взел за жена родната си сестра Хера и не е осквернил много чужди жени? Той погубвал не само жени, но и мъже, и вършел най-мерзки беззакония. Но как той, като е такъв грешник, може да бъде бог? Ако вашият бог е грешник, то за изправянето му е нужен друг бог, безгрешен.**

Хегемонът Лисий се разгневил и яростно казал:

- Кой ти е дал право да съдиш нашите богове, зли

човече! Те са ми богове; няма да ви пощадя, но жестоко ще погубя всички!

Свети Леонтий казал:

- Не се гневи, хегемоне, ако чуваш истината. Не са ли дадени на хората закони да нямат чужда жена, да не взимат за съпруга сестра си, да не обиждат, да не убиват никого? И ако някой се осмели да постъпи в нещо против законите, той се назовава престъпник и подлежи на съд и смъртно наказание. А вашите богове хора са преизпълнени с всяко зло и беззаконие: те са били блудници, прелюбодейци, човекоубийци и като законопрестъпници колко пъти са подлежали на страшен съд и на смъртно наказание! Затова вашите беззаконници богове трябва да се подчинят на човешките закони и да подражават на хората, които строго пазят законите, а вие бъдете съдници на вашите богове, бъдете им богове и палачи, докато не ги поправите.“

23.07 по еретическия, †10 юли по църковния календар - Св. 45 мъченици в Никопол Арменски

„Вярващият човек е несравнимо по-приятен на Бога от невярващия, **който възлага надеждата си на световни и нищожни неща и почита за богове изображения на живели някога зли хора, изображения, направени от дърво, камък и друго някакво вещество. Как е възможно да се допусне, че са били богове тези, които, потънали в мръсни дела и упражнявайки се в жестоки мъчения, нямат нито един час свободен от мерзки беззакония**? Ако приемеш вярата, която ти предлагам, като се откажеш от езическото нечестие и възложиш надеждата си на Единия Бог,

невидимия и всемогъщ, ще бъде дадено здраве на сина ти, както ти желаеш…“***12.08 по еретическия, †30 юли по православния календар - Св. свещеномъченик Валентин***

„Кинтиан казал:

- Послушай добрия съвет, девице, и принеси жертви, за да не изпиташ различни мъки и да не причиниш безчестие и поругание на своя благороден произход, след което ти, макар и против волята си, ще трябва да се поклониш на боговете, владетели на вселената.

Света Агатия отговорила:

- Нека жена ти бъде подобна на Афродита, твоята богиня; а ти самият бъди подобен на Зевс, твоя бог.

Когато светицата произнесла това, Кинтиан заповядал да я ударят по лицето и казал:

- Не оскърбявай военачалника.

Света Агатия отговорила:

- Къде е твоят разум, военачалнико? Аз ти желая да бъдеш подобен на твоя бог, а ти не искаш и сам се срамуваш от своите богове: затова заедно с мене се отречи от тях.“

18.02 по еретическия, † 05 февруари по църковния календар - Св. мъченица Агатия (Добра)

„Епархът запитал:

- Кажи ни какво е суетен живот според вашите писания?

- Суетният живот е беззаконно прелюбодеяние, което за малко плътска наслада готви вечен огън за страстните

грехолюбци. Той се съдържа и в сребролюбието, заради което оскърбяват ближния; в чародейството, когато съжителстват с бесовете - това последно зло е корен на всяка клевета и лукавство. Той е в гордостта, когато със своето високоумие се превъзнасят над другите - в завистта, която научи Каин на братоубийство - в злословието и необуздания език, който се разпростира като смраден облак и издевателства над всички. Той е в лицемерието и лъжата, противница на истината, помощница на дявола, чрез която и Ева била прелъстена от всезлобния враг. Той е в гнева, който подбужда към проклятия, към свади и убийства. Той е в пиянството, съпроводено от невъздържание и пораждащо сладострастие, подбуждащо към сквернословие; в него няма добър помисъл, само - безобразие. Всички тези пороци - това е суетният живот.

Причина за такъв живот и за всяко зло се явява служението на идолите, което вие извършвате. То е основа на блудодеянието, лъжеучител на незнание за Бога, заслепение на ума, възбудител на сладострастни стремежи, в него няма чест, то воюва против Всевишния, старае се да разруши истинското Богопочитание. Това служение довежда смъртта, служи на змията, то е храна на злото, противник на добродетелта, то бяга от нетлението. То проповядва вашия пагубен закон, влече ви към тъмнината и скръбта, приятел е на кръвопролитието, княз на ненавистта. То улавя незнаещите Бога, чуждо е на светлата благодат, свързва своите служители с връзките на безчестни дела, учи на тщеславие. То изпълва с безчестие побелели старци, внушавайки им да скачат под звуците на жреческа тръба; то погубва девическото целомъдрие, изпълва своите празници с дрънчене на меч и оръжия, с проливане на кръвта на животни и техните нечистотии. То заставя мъже да съблечат дрехите си сред града и ги показва голи на жените; то съпровожда

своите тайнства с убийства и прелюбодеяния. То вълнува силно по най-различен начин човешките умове, люшка ги като безпомощни ладии: ту повелява на своите жреци да ядат отровни змии, ту ги увещава да изяждат чуждите богове. Внушава им ту да заколят вол, ту да принесат жертва на вола; или пък да принасят в жертва на овцата - овца, почитайки едно и също нещо като бог и като животно. Убива човек в жертва на човек, направен от камък и дърво тъй, че вместо благодеяние, върши убийство, принасяйки в жертва на бездушни статуи одушевени същества. Но какво говоря? Вашето зловерие дори на чесъна въздава божествена чест, та да ви унизи в пълното ви заслепение и да ви свали в ада.

Като видях това суетно, нечестиво и скверно битие, което имате вие във вашето служене на бездушни идоли - битие, което Свещеното Писание изобличава, аз побягнах от него като от бушуващи морски вълни и се подслоних в доброто пристанище - праведното и благочестиво житие, заключаващо се в светата вяра в Единия Истинен Бог и в любов към ближния. И тебе увещавам, Тертил, изпълни закона на любовта, който повелява да възлюбим ближния като самия себе си; тогава и ти като мен ще познаеш истината, ще оставиш временната суета и всичко, което е в този свят и преминава като сън или сянка от дим; тогава и ти ще пристъпиш към Бога, Творец на всичко, и ще се спасиш, идвайки на себе си, като познаеш истинската премъдрост. Бог не се радва на смъртта на онези, които съгрешават против Него, но се весели заради тяхното обръщане и покаяние и прощава предишните им грехове.“

28.02 по еретическия, †15 февруари по църковния календар - Св. апостол Онисим. Св. преподобни Евсевий Пустинник

„- Приеми, Хрисогон, моя добър съвет - казвал беззаконният владетел, - присъедини се към нашата вяра, направи което е угодно на боговете и избери приятното, вместо скръбното, полезното, вместо неполезното. Знай, че не само ще се избавиш от мъките и ще получиш толкова желаната свобода, но освен това ще станеш началник на великия град Рим.

Светият отговорил:

- Аз познах Единия Бог и за мене Той е по-скъп от всяка светлина и по-желан от всякаква свобода. Той ми е по-скъп от целия живот и по-полезен от всички съкровища. Само в Него Единия вярвам със сърцето си, изповядвам Го с устата си, почитам Го с душата си и пред очите на всички прекланям пред Него коленете си. **Няма да почитам многото твои богове, в които живеят бесове. За тях мисля така, както и Сократ, който казва: “Трябва всячески да се отдалечаваме от тях, понеже те съблазняват хората и са известни душегубци**.” Даровете и честта, които ми предлагаш, ценя не повече от сън и мрак...“

04.01 по еретическия, † 22 декември по църковния календар - света великомъченица Анастасия, нейния учител Хрисогон, Теодотия и другите, пострадали с нея

„- Вие достатъчно изучихте науките с мен. Заедно изучихме философите Сократ, Аристотел и Платон, известните заблуди на стоиците и мненията на Епикур, а сме прочели и изучили също съчиненията на другите софисти и поети. Вие сами разбирате, че това са басни, нямащи в себе си нищо, освен лъжливо за мнозина подобие на истината. **Небезизвестно ни е също как се хвалят елините със своята премъдрост. Едни от тях по всякакъв начин доказват, че няма Бог, а други предполагат, че има много богове, при което**

считат едни богове за по-големи, а други за по-малки. Християните го побеждават с една дума, като казват: “всички богове на народите са идоли”, понеже вярата в тези езически богове е истинско безумие и води към гибел. Учението на християните: “Господ небесата сътвори” открито признава Единия Бог и ни дава познание за нашия всеобщ Господ...“

06.01 по еретическия, † 24 декември по църковния календар - Св. преподобномъченица Евгения

„Събрали се заедно в Кизик, те не се уплашили от страшните царски заповеди, нито от мъченията и смъртта, и с ясен глас прославяли Христа, като дръзновено изповядвали, че Той е Истинският Бог, Творецът и Вседържителят на целия свят. Заедно с това **изобличавали и порицавали нечестивото учение на езичниците идолопоклонници, които вместо Бога почитали бесовете, вместо да се покланят на Твореца на целия свят, се покланяли на творението, вместо на Живия Бог, покланяли се на бездушни идоли, вместо Истинския Бог почитали лъжливи богове, вместо любов към Милосърдния Бог, Който дава на хората всякакви блага, принасяли жертви на жестокосърдечните бесове, които измъчват човеците**. Затова тези свети мъже увещавали заслепените от неверие езичници да изоставят заблудите си и да опознаят истината, та просветени от светлината на християнското учение, да повярват в Единия Истински Бог, Който пребивава на небесата, Бога, Който държи в Своята власт цялата вселена.“

12.05 по еретическия, † 29 април по църковния календар - Св. девет мъченици в Кизик

„Тивериан му казал:

- Днес ние ще принесем жертви не на всички богове, но само на един, на Дий, макар че имаме и други богове, които почита и сам царят, и ние.

Блаженият Александър отвърнал:

- **Дий, когото ти наричаш бог, е същият, както и останалите бесове, лъжливи и увличащи към погибел своите поклонници, примамващи ги към мерзки и беззаконни дела, с които са се осквернявали и самите те, вашите богове. Вие сами казвате за тях, че понякога, разпалени от плътско въжделение, прелъстявали жени и вършели с тях мерзки дела, оскверняйки не само земята, но и морето, и въздуха. Но кога някой е чул или видял бог да се занимава с блудодеяние? Нашият Бог е невидим за плътски очи, но познаваем само с вяра, Той е Бог Пречист, Всемогъщ, Създател на небето и земята**. Нашият Бог не иска за Себе си такива жертви, каквито вие принасяте на нечистите демони. Вместо тях Той изисква от нас чиста и безкръвна жертва...

Максимиан казал:

- Поклони се и принеси жертва на великия бог Дий.

Светията рекъл:

- **Нима не знаеш, че този, когото ти наричаш бог, някога е бил човек, при това мерзък и развратен, понеже веднъж се разпалил от плътска страст към жена, приел образа на вол и със своето вълшебство прелъстил и осквернил жената**.

Максимиан се засмял:

- Това доказва силата на нашите богове, които се явяват на

хората в този вид, в който те сами пожелаят.

Светията казал:

- **Окаяни! Ти хвалиш скверните и мерзки дела на своите богове, понеже самият ти се уподобяваш на тях с нечистите си дела и не искаш да познаеш истинския Бог, Който ти е дал и чест, и царство**.

Максимиан казал:

- Царската власт са ми дали моите богове.

Светията отвърнал:

- **Удивявам се, че ти, който считаш себе си умен, погубваш самия себе си, като вярваш в бесове и служиш на неми и бездушни идоли, а оставяш живия и безсмъртен Бог**. Защо следваш сатаната, твоя баща? По-добре се обърни от тъмнината към светлината, за да не погинеш в геената огнена навеки...“

26.05 по еретическия, † 13 май по църковния календар - Св. Александър Римски

Свети Мъченик Евстратий Севастийски. Стенопис от съборния храм „Успение на Пресвета Богородица–Протата“ в селището Карея, което е административен център на Света Гора-Атон. Края на XIII век. Иконописец Мануил Панселин

„Свети Евстратий попитал:

- На кои богове ще заповядаш да принесем жертва?

- Отначало на Зевс, а после на Аполон и Посейдон - отговорил управителят.

- От кои мъдреци, писатели или пророци вие сте чули, че трябва да се покланяте на Зевс и другите мними богове?

- От Платон, Аристотел, Хермес и други философи - казал управителят. - Ако ги познаваше, щеше да ги почиташ като мъже боговдъхновени и дивни.

- Ученията им не са неизвестни за мен - отговорил свети Евстратий, - защото на младини се занимавах с тях и добре изучих елинските науки и изкуства. Ако заповядаш, нека започнем първо с Платон.

Управителят посочил съчинението “Тимей”, от което според него ясно се виждало, че Платон усърдно почитал езическите богове и богини. **Въз основа на същото съчинение на премъдрия философ свети Евстратий доказал, че той явно и силно е осъждал самия Зевс, когото езичниците смятат за властелин на боговете и хората, на небето и земята. Светият твърдял, че Бог е източник и причина за всяко благо, какъвто Зевс съвсем не е бил. При това той посочвал различни езически предания и думите на най-известните езически поети като Омир и Есхил**.

- Търпя дързостта ти - казал управителят - единствено защото и сам обичам да разсъждавам. Кажи ми как можете да признавате за Бог Онзи, Когото почиташ ти, когато Той е бил човек, осъден и разпнат на кръста?

Светият отговорил:

- Ако си съгласен да ме изслушаш търпеливо, отначало ще

те запитам за някои неща, а после ще изложа пред всичко, което искаш да знаеш.

- Давам ти правото да говориш, каквото пожелаеш - отвърнал управителят.

- Всеки човек - продължил Евстратий, - който притежава здрав разум, трябва да си представя Бога като праведен, непостижим, неописуем и неизповедим, неизменен и надвишаващ всичко съществуващо със Своите Божествени свойства. Не мислиш ли и ти така, премъдри съдия?

- Да, така мисля - отвърнал той.

- Към това трябва да добавим - забелязал светецът, - че в Бог няма недостатък или несъвършенство, но Той е съвършен във всичко.

- Несъмнено е така - съгласил се Агриколай.

- Какво излиза? - продължил Евстратий. - Дали да не признаем, че съществуват и някакви други богове, които имат съвършено и нетленно божествено естество? Но това би било нелепо, защото, **ако им липсваше нещо, дори и най-малкото, от божествените съвършенства и свойства, те вече не биха били достойни да бъдат почитани от хората като богове, защото, както казахме, в Бог няма никакъв недостатък и в Него трябва да вярват всички и да Му се покланят**.

Агриколай казал:

- Наистина е така.

- Но може би тези богове представляват самите свойства на нетленното и безсмъртно естество и бидейки само различни прояви на едно същество, всички се събират като че в една точка - в Божеството? Тогава нека те се наричат не различни

богове, големи или малки, а Един Бог, Който единствен по Своето несравнимо могъщество се нарича Божество, а не така, както мислите вие - че един бог живее на небето, друг - на земята, а трети - в морските дълбини. Не е ли така, съдия?

Управителят Агриколай бил безсилен да възрази и дълго мълчал. После казал:

- Остави доказателствата и многословните възражения. Отговори само на това, за което те питам: как можете да почитате Разпнатия като Бог?

- Ще започна - отговорил светият - с думите на вашия стихотворец Хезиод: в началото са били Хаос и Ереб, тоест мракът и водната бездна. Когато Бог довел света в ред и прекрасно битие, като го създал не от съществуваща отпреди материя, а го довел в битие от небитието, Той сътворил човека по Свой образ и подобие. Но злият ангел, който имал власт над сонма други ангели, по своя воля отстъпил от Създателя си, възгордял се, бил лишен от достойнството си и Бог го прогонил от небето. А човека Той населил в рая и му дал заповед, като ползва всички райски блага, да не докосва само едно дърво и да не вкусва плодовете му. Такъв подвиг Бог му определил, за да не престъпя Божията заповед и да не последва внушението на дявола, като падне в мрежите му, за да посрами врага, завиждащ на високата му чест, и да стане безсмъртен, нетленен. В противен случай човек не можел повече да живее в рая и трябвало да бъде прогонен, и като живее известно време на земята, да умре. И ето, злобният дявол, въоръжил се от завист против човека, употребил на дело цялото си коварство и чрез змия прелъстил жената на първия човек и него самия довел до престъпване на заповедта, заради което Бог го прогонил от рая и го осъдил да се труди с пот на лицето и на тление. Така всезлобният дявол удържал победа и се хвалел, че заради греха му е покорил

човека на своята власт. И когато по-късно човешкият род се умножил, мъчителят дявол се стараел да пороби всяка душа. След като повечето хора паднали в беззаконие, Бог наказал света с потоп, но съхранил праведния мъж Ной, който доблестно се борел против злия дявол. Ной заедно с жена си и децата си се спасил в ковчега. Като възстановил земята след потопа в първоначалния вид, Бог поселил Ной като пръв обитател в нея. Изминали много години и хората пак се размножили и отново беззаконието се увеличило сред тях, всички те се обременявали с грехове и след смъртта били държани в оковите на ада, увличани към гибел от лукавия дявол. Тогава нашият Създател Бог се смилил и пожелал да не оставя без помощ делото на Своите ръце, като отначало дарувал премъдрост на иудеите, за да познаят всесилния Бог и да преодолеят противника си дявола. Но макар че малко се вразумили и започнали да се приближават към пътя на истинското богопочитание, те сякаш в някакво помрачение само разсъждавали на думи, а на дело отново изпадали в заблужденията на предците си, победени от вярата в измамни богове, и блуждаейки далеч от истинския път, се обърнали към още по-голямо нечестие. Великата сила на Божието милосърдие не позволила на хората да паднат окончателно и Бог им дал закон, пратил пророци и по много различни начини посочвал пътя на спасението на еврейския народ. Въпреки това хората ставали все по-лоши, повтаряли отново греховете на праотците си и заради тях подлежали на смърт. Накрая нашият Господ, Бог Слово благоволил да понесе еднакъв подвиг с нас и като станал подобен на нас във всичко, освен греха, ни показал победа над противника дявол. Той принизил Себе Си, приемайки образа на раб, родил се от Дева, но останал неизменен по Божество, и станал Агнец, за да лиши от сила хищния вълк - дявола. Нека сега се възползвам от едно сравнение, което подхожда на моя разказ. Да речем, че като управител на този град, ти знаеш, че мечка или някое

друго силно животно напада жителите му, и пращаш роба си да го убие. Изпълнявайки заповедта ти, той тръгва против звяра, но като недостатъчно изкусен и силен е поразен от него, пада мъртъв и е изяден. Нима ти ще заповядаш на друг също тъй неизкусен и слаб роб да встъпи в борба със звяра? Ако си силен, крепък и умееш да се бориш, не би ли излязъл сам против него като опитен и храбър боец, за да го убиеш? И нямаше ли да встъпиш в битката не като господар, а като обикновен роб, само че умеещ да се бори? Със своя пример ти би научил и останалите си роби да побеждават и убиват силните зверове. Също тъй и нашият Господ, Спасителят на всички, когато рабите Му паднали победени и унищожени в битката с дявола, Сам се принизил по неизреченото Си милосърдие, въплътил се чрез Пречистата и Пренепорочна Дева и приел образа на раб, уподобил се във всичко на нас, освен греха, и като поел обществено служение, като че се прикрил от злобния дявол с доброволното Си и премъдро смирение и го победил, защото той нападнал Господа, като да бил обикновен човек. Със Своите спасителни страдания на кръста Той съкрушил цялата сила на врага, научавайки с подвига Си и нас да се борим с дявола по същия начин и да побеждаваме дяволската сила. Той Сам приел върху Себе Си нашите грехове, а на нас дарувал Своето безстрастие, възкресил пребиваващите в ада и ни дал възможност да бъдем чеда Божии, които имат в Него непобедима опора и се надяват на небесни венци за подвизите си. Ние биваме побеждавани в тяло, но побеждаваме духом, подлежим на тление и смърт и в същото време сме нетленни и безсмъртни: затова страним от вашето невъздържание и скотски живот и се стремим към равноангелския живот и вечното битие. Ние не гледаме надолу като животните, а вдигаме очи към небето и пребивавайки в плът, подражаваме с живота си на безплътните. Знаем, че нашият дух непрестанно се бори с плътта, със своята мъдрост и умереност отхвърляме от себе

си привързаността към това смъртно тяло и като потъпкваме неговото сладострастие и похотливи стремежи, постоянно се стараем да възлизаме с мисълта си на небето и с търпение и въздържание да умъртвяваме земните си членове. Ние се храним с размислите за нашия Пречист Господ, нашата вяра е непоколебима. Такива и още по-големи блага ни е дарувал Бог, Който Сам се облякъл в човешка плът. А вие, както знаеш, сте се поробили на плътта и затова наричате богове онези, които според вашите собствени предания са извършвали нечисти и срамни дела, строите им капища и им въздавате почести. Вие бягате от общение с небето и винаги се намирате в безпокойство - не само поради страх от някакво бедствие, но и защото усилено се стремите към временно благополучие и наяве мечтаете, като насън. Вие умирате не само с тяло, но и с душа, и се обричате на вечна гибел. А ние от нашия Господ Иисус Христос сме научени, че нашата плът, изтлела по общия закон на тлението и смъртта и станала прах, пак ще оживее, съединена с душата, и ще стане нетленна по естество. Всичко това ти казах накратко, та като научиш истината от мене, да се откажеш от лъжливите си богове.“

26.12 по еретическия - †13 декември по църковния календар - Светите мъченици Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест

„Като узнали за пристигането им, верните излезли да ги посрещнат с псалми и с пение, носейки най-отпред свети кръст, и с голямо веселие и тържество въвели Божиите архиереи в града. А идолопоклонниците, като видели това, много се озлобили, като скърцали със зъби, но не дръзнали да им сторят никакво зло: понеже вече били чули, че християнските епископи били приети с почит от царя и че след тях е изпратена царска заповед, която щяла да смири

свирепостта на езичниците и да разори капищата на боговете им. Между това християните, като вървели с честния кръст и със своите архиереи, се приближили до идола на Венера; жителите на Газа, и особено жените, оказвали голяма чест на този идол, палейки свещи и кадейки с благовонни кандила: защото живеещият в този идол бяс прелъстил мнозина в сънни привидения, скланяйки девиците или жените към всевъзможни плътски грехове. И така, к**огато християните се приближили до този идол, който стоял на едно възвишение на улицата, бесът в същия час побягнал, като прекатурил идола на земята; а идолът, падайки на земята, се разбил на много парчета, понеже бил мраморен, и убил двама от неверните, които стоели там и се смеели, хулейки християнското богослужение. Като видели това чудо, мнозина от езичниците повярвали в Христа и като се присъединили към християните, тръгнали към светата църква и молели за свето Кръщение**: а повярвалите били трийсет и двама мъже и седем жени. И радостта на верните била двойна: веднъж - за благополучното пристигане на пастирите им, и втори път - за спасението на човешките души. След това блаженият митрополит Иоан престоял два дни в Газа и после отишъл в Кесария, а християните го изпратили. А след като изминали немного дни, в Газа пристигнал и царският велможа, гореспоменатият Кинегий, водейки със себе си много сановници и военачалник с военна сила. Езичниците много се уплашили, а някои от тях избягали от града. Като събрали на сутринта всички старейшини на града и целия народ, Кинегий им показал царската заповед, по силата на която идолските храмове в Газа трябвало да бъдат разорени, а идолите - разбити. Когато започнали да четат тази заповед на всеослушание, тълпите нечестивци, като надигнали вопли, започнали да плачат и да ридаят. А Кинегий, като не изтърпял воплите, дал знак на воините, а те, като се устремили срещу

езичниците, започнали да ги бият; и събранието на нечестивите било разгонено, а християните, веселейки се с голяма радост, благодарили на царете облажавайки ги с много похвали. После заедно с воините те се устремили към идолските храмове и започнали с голям шум да ги разрушават. По-важните идолски капища в града били осем: на Слънцето, на Венера, на Аполон, на Прозерпина, на Хеката, Фортуна и на Марнас; последното капище било най-голямото и най-често посещаваното от езичниците. И безброй други идоли стоели по тържищата и на улиците, в различните здания и на градските стени, и по пътищата, лозята и нивите около града; за десет дни християните разрушили всички тези идоли, разорили скверните идолски храмове, освен най-големия и най-прекрасния храм - на Марнас, за който мнозина казвали, че не трябва да се събаря, а като се очисти от идолските скверноти, да се освети за Божия църква. Предвид на това желание на много християни - да се запази храмът на Марнас, свети Порфирий почнал да се моли на Бога, просейки от Него указание; и ето, когато той извършвал Божествена служба в светата църква, изсред народа се чул глас на дете:

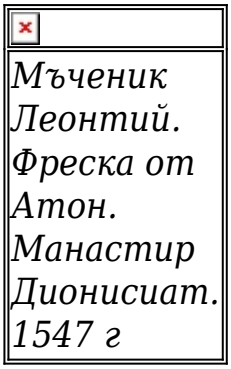
- Нека храмът на Марнас бъде изгорен и разорен, тъй като той е осквернен от кръвта на хората, принасяни в жертва на бесовете, и нека основите му бъдат изкопани от земята и разпръснати, а на това място да се съгради нов храм за слава Божия.

Това дете било на седем години, затова клириците помислили, че то казало така, научено от майка си. Те започнали да го заплашват, че уж ще го набият, ако не каже кой го е научил да каже това. А детето почнало да говори на гръцки, като казвало същото - храмът на Марнас да бъде изгорен и разорен; тогава всички разбрали, че то говори от Светия Дух, защото, бидейки седемгодишно и незнаещо този език, сега говорело добре на гръцки. И като повярвали на

детските слова, изгорили и разорили голямото капище на Марнас до основите, които разхвърляли по улици и пътища, за да бъдат тъпкани от всички. После воините почнали да обикалят по всички сгради и жилища на езичниците и навсякъде взимали скритите идоли; като събрали голямо множество от тях, те натрупали идолите и ги подпалили; така идолослужението в Газа било изкоренено. А Кинегий, като смирил достатъчно нечестивите началници и като ги наказал за притесненията на християните, се завърнал при царете, като по молба на светителя оставил част от воинството в града, за да не би идолопоклонниците отново да се надигнат. След това на мястото, където било капището на Марнас, Христовият светител изградил църква във вид на кръст, изображение на която му изпратила царица Евдоксия. Тя изпратила и тридесет мраморни стълба, два от които блестели като смарагд. Така, с помощта на царицата, за пет години била построена църква, несравнено по-прекрасна от предишния храм на Марнас. Като осветил тази църква, Божият архиерей започнал да извършва Божествена служба, въздавайки голяма благодарност на Христа Бога за това, че на мястото, където по-рано били извършвани скверни кървави жертви на лъжливи богове, сега започнала да се принася Безкръвна Пречиста Жертва на Истинния Бог. После със златото, дадено от благочестивата царица, свети Порфирий построил странноприемница и в нея давал подслон на странниците и храна на бедните. С Божия помощ той мъдро пасял стадото Христово, така че броят на верните все повече и повече се увеличавал: мнозина от езичниците, като оставяли идолското нечестие, се обръщали към Христа Бога; а другите езичници се късали от гняв и от завист, като виждали християнската църква процъфтяваща и увеличаваща се, а езичеството - увяхващо и губещо се.“

11.03 по еретическия, †26 февруари по църковния

календар - Светия наш отец Порфирий, епископ Газки

Мъченик Леонтий. Фреска от Атон. Манастир Дионисиат. 1547 г

„- Чуй внимателно думите ми - предложил хегемонът, - кой от хората, нелишени от разум, е презрял слънчевото сияние и великите богове Дий, Аполон, Нептун, Венера и другите, за да завърши с позорна и мъчителна смърт дните си? Наистина никой, освен омагьосаните от тебе!

- **Не си ли чувал - запитал го свети Леонтий - думите на Писанието: “всички богове на народите са идоли”, “подобни тям ще бъдат ония, които ги правят, и всеки, който се тям надява”? И кой здравомислещ би искал да се уподоби на немия камък или на бездушното вещество, каквито всъщност са вашите богове, та като им принася жертви, да погине във вечна смърт**?

Обзет от страшен гняв, мъчителят заповядал на четирима слуги без пощада да бият простреняя на земята мъченик, а на специален глашатай наредил да вика:

- Ония, които унижават нашите богове и не се подчиняват на повелите на царя, ще загинат с подобна смърт!

Слугите биели светия мъченик, докато сами не изнемогнали. А свети Леонтий говорел на мъчителя:

- И цялото ми тяло да превърнеш на рана, пак няма да победиш ума ми, няма да станеш господар на душата ми.“

01.07 по еретическия, †18 юни по православния календар - Свети мъченик Леонтий

„Царят казал:

- Павел ви е излъгал!

Но светецът отговорил:

- Не ни е излъгал, а ни е освободил от заблудата и ни е посочил пътя към тези блага, които “око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум не е идвало това, що Бог е приготвил за ония, които Го обичат”. **А ако ти, царю, наистина искаш да узнаеш кой е измамник и предтеча на антихриста, този измамник е Мохамед, който е въвел в заблуждение цялото сарацинско племе и е излял отровата на своето нечестие даже и върху Персия**...

- Защо не искате да признаете пророк Мохамед? Нима той не е проповядвал за Бога на сараците, арабите и персите? Не е ли съкрушил идолите и не е ли учел на добродетелен живот?

Светецът отговорил:

- **Ако някой изведе един човек от тъмницата и го затвори в друга мрачна тъмница, нима с това му прави благодеяние? Не го ли е излъгал, като го е превел от една тъмнина в друга? Така е постъпил с вас и вашият Мохамед. А ние знаем, че само един истински и верен път води към светлината, говоря за правата вяра в Отца и Сина, и Светия Дух, Единия Бог в Три лица**.

Царят казал:

- Ти се мислиш за разумен и красноречив, но ние сме двама, а ти си сам, и победата, разбира се, ще бъде наша.

Светецът отговорил:

- Вие не сте двама, а сте трима, но ще бъдете победени със силата Христова.

Царят попитал:

- С теб беседваме двама - аз и евреинът. Кой е третият?

Светецът отговорил:

- Сред вас невидимо се намира вашият учител - дяволът.

Царят се разгневил от тези думи, но все пак сдържал яростта си, като се надявал да победи Христовия воин с думи и му казал:

- Престани с твоето многословие и ми се покори. Изповядай, че Мохамед е пророк и Божий пратеник и ще ми бъдеш вместо син и ще получиш възможност да се наслаждаваш на различни удоволствия.

Светецът рекъл:

- Царю, признаваш ли Бога и Божието слово?

Царят отговорил:

- Да, признавам.

Светецът попитал евреина:

- Ти признаваш ли, че “чрез словото на Господа са сътворени небесата, и чрез духа на устата Му - цялото им воинство”?

Евреинът казал:

- Да, така е!

Тогава, като се изпълнил с Христовия дух, Христовият проповедник им казал:

- Ето, **вие самите свидетелствате за истината, макар че не вярвате както би трябвало. А аз в никакъв случай няма да почна да слушам лъжливи учения, но оставам на това, което казах: Мохамед не е пророк и не е Божий пратеник, а е измамник, лъжец и предтеча на антихриста. А ти, евреино, твърдо знай, че Христос вече е дошъл в света чрез непорочното раждане от Пречистата Дева, поради което вече няма защо да чакаш раждането Му по плът. Този, когото чакаш, ще бъде мерзкият антихрист, който ще смути цялата вселена, а измамникът Мохамед е предтеча на този антихрист**!

Присъстващите при този спор перси и сарацини изпаднали в ярост от думите на светеца, а християните се радвали и си казвали един другиму:

- С Христовата благодат монахът победи!..“

22.07 по еретическия, †09 юли по православния календар - Св. Теодор, епископ Едески

---

buditeli.info © 2017